

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§. 1. De Sacerdote non approbato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

publicum Religionis bonum, excusari eundem probabile est.

15. Immo simile quid in priore casu, quando Sacerdos mala fide contritionem ad tempus immediate ante absolutionem remisit, dicendum in aliquo casu esse paritatem rationis ostendit: Nam, etiam si forte, immediate ante conferendam absolutionem à temeritate respiciat ejusmodi Sacerdos, velitque, non tamen possit, in illa brevi morula, se contere, non peccabit, dum absolvit existens in mortali, excusant, nimirum prædicta necessitate iuris penitentis, prædictoque onere Confessarij non reddendi odiosam Confessionem, licet sine dubio peccaverit, quando fide prava, ad absolvendum in peccato, sese perperam exposuit. Nisi sic doceamus, peccaret tunc Sacerdos, tum absolvendo, quia absolveret in mortali, tum non absolvendo, quia negaret ius penitentis, id quod esset pari perplexitatem, quam omnes Doctores nunquam concedendam esse, fatentur.

CAPVT VI.

De Iuramentis aliisque obligationibus poscendis ab eo, qui absolvitur in casu necessitatis.

1. Iuramentum, quantum facit ad præsentem difficultatem, triplicis est generis: Aliud est de stando mandatis Ecclesiæ, id est quod iterum talia Pœnitens non sit commissurus: Aliud est, de satisfacienda parte: Aliud de comparando, id est quod pœnitens, propter necessitatem, ab excommunicatione reservata absolutus, recurrere, seu comparere debeat coram superiore sub poena reincidentia, hoc est, quod in eandem excommunicationem à qua fuerat absolutus reincideret.

2. Iam vero, vel possumus sermonem facere de casibus reservatis, vel de reservatis excommunicationibus.

Quoad primum, in articulo necessitatis, id est mortis: & valde probabiliter in gravi periculo ejusdem: Lege Sanchez lib. 2. in Dec. cap. 13. num. 1, immo, & probabiliter, ex Castro tom. 1. tract. 4. disp. 4. p. 3. §. 5. num. 3. in quolibet impedimento perpetuo, propter quod quis ad Superiorem ex se confugere non valet, quilibet Sacerdos potest ex Trid. sess. 14. c. 7. de quibuscumque reservatis absolvere, cum præter id tempus non possit. At verò nullum tunc est exposcendum Iuramentum: quia pro casibus, quibus non est annexa excommunicatio, nullum adest ius; quod obliget ad tale iuramentum. Excipit Incendiarium, c. Pessimam 13. quest. 8. huic enim, quamvis non sit excommunicationi subiectus; erigatur iuramentum injungendum, iuramentum inquam de stando mandatis Ecclesiæ: nisi quis dicat, legem id exposcentem ex consuetudine jam non obligare.

Periculum & articulum sic explicat Dicastillus de f. r. d. 10. num. 409. Pro eodem reputatur Periculum & Articulus, quando mortis periculum est propinquum & verum in fieri, non verò quando ferè certum est, mortem diutius esse differendam, quo tempore potest occurrere opportunitas habentis facultatem legitime absolvendi. Et paulo post n. 411. tunc approbat, posse absolvi damnatos in Tirremibus, ut in articulo mortis, quando debent periculosum mare transire; aut non est sacerdos, aut haberi à tali damnato de facili non potest. Concludit denique in hunc modum. Plura sunt alia pericula, quæ arbitrio prudentis potius, quam certa regula designari poterunt. Ut cum quis in morbum periculosum incidet qui majore ex parte mortem solet afferre, aut iterum incipit expositum prædonibus occidere solentibus, vel aggreditur curationem alicuius morbi quæ periculosa esse solet. Hæc ille. Vnde non iudico in articulo seu periculo hoc eum esse, qui tertiana simplici laborat, quia

hæc non solet majore ex parte mortem afferre. Alibi Sanchez d. 12. n. 5. & Diana p. 3. n. 4. ref. 17. p. 5. n. 1. Medicis melius degerendum relinquere.

3. Quoad Secundum. In eodem extremo, seu periculo, vel impedimento perpetuo, quilibet Sacerdos ex Trid. sess. 14. cap. 7. potest quidem à quolibet excommunicatione, sive jure, sive ab homine lata, etiam propter hæresim contracta, & quocumque modo contracta, quam legitimus Minister absolvere: sed in periculo Clericorum cap. ex tenore, de sententia excommunicatis omnibus casibus Bullæ Cœnæ clausula 20. impœnitenti debet iuramentum de stando mandatis Ecclesiæ. Quod Pellizzarius mox citat. & Diana p. 5. n. 1. ref. 23. iudicant, non esse ex necessitate sub iuramento quando absolutio datur in foro occulto confitentis in iisdem casibus Bullæ Cœnæ Cautione præfixa taxat, aliud iuramentum debet injungere, nempe de satisfacienda parte, si que læsa fuit, nec dum remissa, reat. Dixi (dumtaxat) quia in aliis requiritur satisfactio partis, sed non sub præstito iuramento, sicut est Pellizzarius, tom. 1. tract. 7. c. 1. num. 1. et Diana p. 2. tract. 16. ref. 42. qui docet, quando Absolutio in foro conscientie; & pœnitens non potest iuramentum non esse imponendum tale Iuramentum de satisfaciendo, sed sufficit hæc solum propositum, ut in ceteris obligationibus. Lege Sanchez lib. 1. in Dec. cap. 13. num. 1. Denique ab eo qui, à quacumque excommunicatione servata, propter talem necessitatem, absolvitur, non onus erit exposcendum: nempe ut transacto periculo recurrat ad Superiorem, vel ejus delegatum, nec certe esse solet Confessarius electus virtute Bullæ Cœnæ, vel Jubilei. Quod si deinde non recurrat, eandem excommunicationem relabatur, c. ex quo pœnitentia excommunicat. in. 6.

Dixi autem (onus, non iuramentum) siquidem iuramentum hoc de comparando, probabiliter est in confessione solum Clericorum (cum in aliis nullo modo videtur imponendum esse, Bordonus tract. 3. com. 2. et 3. putat obligationem adesse solum, quando quis absolvitur ab excommunicatione deducta ad forum communitatis Ita Avila 2. p. cap. 7. disp. 3. dub. 4. Et loquuntur sententia Castrop. cum aliis tom. 1. tract. 4. disp. 4. p. 1. num. 17.

Nota duo. Primum, ab Impubere ejusmodi iuramentum hoc de comparando: quia non præsumuntur potestatis usus, ut iuramentum pro dignitate præsumat. Sic Sanchez lib. 2. in Decal. cap. 13. num. 26. Bonac. de censur. quest. 3. p. 3. num. 11. Secundò, Quando potestatis iuramentum vel onus impleri non potest, ut quia pœnitens statim est certo mortuus, vel impotestatum fore perpetuum; illa non esse imponenda, quæ frustra imponerentur. Sic Castrop. tom. 1. tract. 4. disp. 4. p. 1. §. 5. 18.

CAPVT VII.

De Iurisdictione Sacerdotis, ad absolvendum necessaria.

AD facilem pœnitentiæ administrationem rebus adam multum prodest, certum esse de sua iurisdictione Confessarium: quapropter hæc breviter adnoto.

§. I. De Sacerdote non approbato.

1. Sacerdos simplex non approbatus solum potest absolvere à venialibus, & à mortalibus aliis, non potest absolvere à mortalibus aliis, & excommunicationibus, sine ulla restrictione.

Ita Propofitus de panit. q. 7. dub. 5. num. 4. alique Passim ex Trident. sess. 14. cap. 7. modo tamen supra dicto in capite precedente: & quidem probabiliter etiam presentem Confessario approbato. Sic Castropal. tom. 1. tract. 4. de panit. p. 3. §. 5. num. 8. & 9. Delugo de panit. disput. 18. sect. 2. num. 23. vocantes probabilem nostram opinionem, quamvis contrariam probabiliozem & tutiozem. Quam probabilitatem sic ego breviter proba. Non potest negari hanc sententiam esse probabilem, ut fatentur ipsi Castropal. Delugo, & sexdecim Doctores à D. D. in ipsi Castropal. sed in iurisdictione probabili, sententia est communis, quod Ecclesia dat iurisdictionem certam: ergo predicta iurisdictione non erit amplius probabilis, sed certa: Minorem huius argumenti probat Castropal. eodem tom. 1. disp. 2. de conscientia opin. p. 5. num. 9. afferens Suarezium, Lessium, Thomam, Sanchez, Basilium de Leon. Aegidium, Coninch. Bonac. aliosque, qui omnes affirmant operanti ex opinione probabili, qua scilicet quis probabiliter indicat se habere iurisdictionem, statim de facto ab ipsa Ecclesia iurisdictionem certam conferri: ergo. &c.

§. I I De Confessore approbato.

Sacerdos ritè vel à suo Ordinario, seu Prælato, vel à Summo Pontifice approbatus; eos respectu quosvis est approbatus: potest absolvere, tum ab omnibus casibus, tum ab omnibus excommunicationibus alias nulli Superiori reservatis.

Ad hæc clarius explicanda, quatuor adverto.

Primo: Episcopis seu Prælati Summo Pontifici inferiores nulli sunt casus neque excommunicationes reservate in iure: Ita Suarez de panit. disput. 29. sect. 3. num. 6. Filliuc. tract. 15. à num. 237. solum igitur solent ipsi aliqua sibi reservare: quare quilibet Confessarius consolat suæ Diocesis constitutiones, & iura, vel legitimas consuetudine. Vnum subadverte, casus hosce, quos ipsi hi reservant, vim solum habere in sua Diocesi non in aliena. Nam propterea Diocesanus, qui forte peccator in sua Diocesi reservatum confiteatur Confessario in altera Diocesi, ubi non est reservatum, poterit absolvi à dicto Confessario: Sic Filliuc. tract. 7. à num. 285. quia supponimus isti nullam factam esse restrictionem, vel esse factam restrictionem quandam pro Religiosis Societatis lesu, peccator reservatum fortè conscientiam domi iter agant, scimus. De quo Delugo de panit. disput. 15. sect. 6. §. 3. Quod si dictus Diocesanus transierit in alienam Diocesim transfereat; multò magis in prædicto casu poterit absolvi, ut de se constat.

Secundo; Regulariter nullus est casus reservatus in iure Summo Pontifici, cui non sit annexa excommunicatione. Sic Filliuc. in Instruct. brevi cap. 2. artic. 5. Vnde colligitur rectè Doctores, quòd si quis non incurritur excommunicationem propter aliquam causam, v. g. propter ignorantiam, etiam si esset hæresis externa (nam propter internam quæcumque delicta, cum Ecclesia nolit iudicare de internis, nulla incurritur excommunicatio) tunc illud peccatum, seu, casus non esset reservatus; sed potest à quocumque legitimo Confessario absolvi. Sic Suarez lib. 8. de matrim. disput. 9. num. 20. circa medium, Castrop. tom. 1. tract. 4. disp. 4. punct. 3. initio.

Tertio: Episcopis conceditur à Tridentino, sess. 24. cap. 6. de reform. ut possint in foro conscientie absolvere suos subditos ab omnibus casibus occultis, etiam Sedi Apostolicæ reservatis: idque in hæresis crimine, eisdem, non verò eorum Vicariis permittitur: id quod intellige cum Fagundez 2. Eccl. præc. cap. 8. lib. 8. num. 33. lege etiam Castrop. tom. 1. tract. 4. p. 3. §. 1. n. 18. etiam post Bullam Cænz Domini: & quando dicitur (non eorum Vicariis) intellige de Vicariis ex officio; nam posse hæresis occultæ absolutionem, vel Vicario, vel eulicunque Sacerdoti specialiter, quando casus occurre-

rit, committere, non est mihi dubium. Sic Fagundez ibid. Castrop. ibid. num. 19. &c. Per occultum autem intelligitur, quando peccator non laborat publica infamia, quoad illum casum, etiam si aliquibus sit notus. Sic Filliuc. tract. 7. n. 186.

5. Atque ex hac tertia animadversione efficitur, ut Confessarius in his occultis non cogatur mittere Penitentem, seu confugere ad Summum Pontificem, satis enim superque erit, ad Episcopum. Est aliud remedium; id est Bulla, & privilegia Religiosorum, de quibus iam aliquid subdo.

6. Denique adverto, Catalogum Censurarum reservatarum haberi apud Filliucium tractat. 15. & 16. in fine.

§. III. De Confessario electo per Bullam Cruciatæ vel Inbilitaum.

PER Bullam Cruciatæ conceditur accipienti, illum (nam ex Joseph. August. in notitia brevi de Bulla Cruciatæ, n. 12. non satis est propositum accipiendi, cum contra, satis sit accipere, quamvis di.ata solutione) in Regnis Hispaniæ, posse absolvi, in illo anno, quo Bullam accipit, à quolibet Confessario ritè approbato, ab omnibus casibus, & excommunicationibus Episcopo quomodocumque reservatis (præmissa debita satisfactione, ubi opus fuerit, toties quoties ab omnibus Pontificiis publicis, semel in vita, & semel in morte in illo anno: & per aliam Bullam iterum semel in vita, & semel in morte in eodem anno, sed non tertio per tertiam. Probabiliter autem satis est, ex Henrico. Coninch. Filliuc. Regin. aliique apud Dian. p. p. tract. 11. Res. 7. & post hos Valerus in Diss. vtriusque fori, v. Absolut. Diss. 1. si is electus per Bullam fuerit approbatus semel à quocumque ordinario, sive originis, sive domicilij, sive beneficij, nec iniiciendus est scrupulus P. Fagundez 2. Eccl. p. lib. 1. c. 2. num. 22. dicentis, opinionem non requitentem novam approbationem si eiusmodi electus Domicilium mutet, non esse tutam; esse enim tutam pluribus probat idem Valerus, & signatè notat num. 18. Verù & observa, sed omnino est legenda quedam seu declaratio seu limitatio, quam ego affero in Tract. de Bulla Cruciatæ c. 12. num. 3. seq. Ita Joseph. Aug. in Notitia brevi Bulla Cruciatæ, à num. 5. Idque propter rationem quam affert Sanchez l. 4. in Decal. c. 54. num. 27. (esto sint cum Filliucior. 73. n. 287. alij contrarij) quamque approbat Bauc. in selec. q. 48. citans Bonacinam tr. 3. De Censur. d. 2. q. 1. p. 10. num. 16. & Alfonso de Leone To. de cens. recoi. 7. n. 40. Ratio autem est quia est verum hos occultos esse casus Papales, & solum ex Delegatione concessos Episcopis, & in rigore non esse casus, quos sibi Episcopi reservant, seu non esse casus Episcopo reservatos, ut rectè notat Suarez, de pan. d. 29. c. 3. num. 6. tamen sive ex usu, sive ex lata interpretatione, statim ac illi conceduntur Episcopis in perpetuum, conceduntur illi tanquam ordinariis, atque toties, quoties absolvi-biles per Bullam; quæ est ratio allata à prædicto Sanchez l. c. Hinc ibidem paucis sic consequenter concludit. Qui habet ab Episcopo facultatem Generalem absolvendi à Casibus & Censuris ipsi reservatis, intelligitur etiam ipsi concessus casus Abortus animati, & propter paritatem rationis, percussio levis Clerica, & ita esse usui receptum. Hæc ille: & quidem propter eandem rationem, quia nimirum hi casus concessi sunt in perpetuum Episcopis.

7. Dixi (à Pontificiis publicis) nam ab occultis (excipie semper hæresim) potest toties quoties tam lata est potestas absolvendi per Bullam omnes excommunicationes, satisfacta, si opus fuerit, parte, ut etiam possint absolvi, in foro tamen interno, excommunicati, sive generaliter pro peccatis, quæ sint commissa post Bullam acceptam, vel etiam antea, sive nominatim denunciati. Ita Ludovicus à Cruce in expositione Bulla Cruciatæ

